

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/100/2020
Identifikačné číslo spisu: 5019200460
Dátum vydania rozhodnutia: 28.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5019200460.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, XX-XXX E., X. J., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, za účasti ďalšieho účastníka: GAMEL, s.r.o., so sídlom Palárikova 76, 022 01 Čadca, IČO: 46 548 122, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 11697-3/2019-BA zo dňa 15.05.2019, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č.k. 29Sa 16/2020-39 zo dňa 21. júla 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č.k. 29Sa 16/2020-39 zo dňa 21. júla 2020 z a m i e t a.

Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd alebo správny súd“) napadnutým uznesením č.k. 29Sa 16/2020-39 zo dňa 21. júla 2020 podľa § 7 písm. a/ v spojení s § 98 ods. 1, písm. g/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej Sociálnej poisťovne, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8 - 10, 813 63 Bratislava, č. 11697-3/2019-BA zo dňa 15.05.2019, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie vecí žalovanej na ďalšie konanie. O nároku na náhradu trov konania správny súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

2. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd mal preukázané, že žalobca žalobou doručenou krajskému súdu dňa 23.07.2019, v spojení s jej opravou vykonanou podaním zo dňa 01.07.2020, sa domáhal preskúmania zákonnosti a následne zrušenia rozhodnutia žalovanej č. 11697-3/2019-BA zo dňa 15.05.2019, ktorým žalovaná zamietla odvolanie zamestnávateľa: GAMEL, s.r.o.,

IČO: 46 548 122, Palárikova 76, 022 01 Čadca, podané proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca, č. 49113-1/2013-CA zo dňa 19.11.2013, vo veci vzniku povinného sociálneho poistenia zamestnanca pána: F. A., nar. XX.XX.XXXX, X. XX, XX-XXX E., X. J., a potvrdila napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca. Žalobca v žalobe uviedol, že došlo k porušeniu predpisov hmotného práva, ako aj predpisov konania, ktoré podstatne ovplyvnilo výsledok vo veci. Primárne namietal, že poľská inštitúcia nemá právoplatné rozhodnutie, že žalobca podlieha právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky od 01.08.2012 do 28.02.2013, neprimerané použitie čl. 11 ods. 2 písm. a) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29.04.2004, hoci sa v tejto veci nemal uplatniť, neuvedenie právneho základu prijatého rozhodnutia, ktoré spôsobí, že rozhodnutie je neplatné podľa práva, vydanie napadnutého rozhodnutia, aj keď v spoločnostiach boli urobené kontroly, ktoré preukázali, že zamestnávateľ má všetky dokumenty týkajúce sa pracovníkov a ich práce, porušenie článku § 87 ods. 1 Zákonníka práce, základ vydaného rozhodnutia na neoprávnenom vyhlásení Základu Ubezpieczeń Społecznych, ako aj, že práca má marginálny charakter, pričom pomer sociálneho zabezpečenia sa riadi podľa miesta pracoviska. Ďalej namietal porušenie čl. 5 vykonávacieho nariadenia spochybňovaním platnosti pracovnej zmluvy, na základe ktorej bolo vydané potvrdenie štátu prihlásenia žalobcu k sociálnemu poisteniu, ľubovoľné a nie slobodné ohodnotenie dôkazov a odmietnutie pripustenia ako dôkaz dokladov uvedených žalobcom, nesprávne posúdenie zápisnice z kontroly vykonávanej Sociálnou poisťovňou Čadca a uznanie, že práca nie je v skutočnosti vykonávaná, vydanie napadnutého rozhodnutia na základe nesprávneho posúdenia skutkového a právneho stavu. Navrhol, aby súd zrušil napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 15.05.2019, č. 11697-3/2019-BA a predchádzajúce rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca č. 49113-1/2013-CA zo dňa 19.11.2013.

3. Krajský súd posúdil podanie žalobcu podľa jeho povahy a obsahu ako žalobu v zmysle § 177 a nasl. zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (SSP), a to ako správnu žalobu v sociálnych veciach podľa § 199 a nasl. SSP. Z obsahu žaloby a žalobcom pripojeného napadnutého rozhodnutia žalovaného mal správny súd preukázané, že Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca ako orgán príslušný podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod prvý zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov rozhodovať v prvom stupni o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, vydala dňa 19.11.2013 rozhodnutie č. 49113-1/2013-CA, ktorým rozhodla, že pánovi: F. A., nar. XX.XX.XXXX, nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa GAMEL, s.r.o. od 01.08.2012 do 28.02.2013 podľa slovenskej legislatívy. Rozhodnutie bolo doručené zamestnancovi aj zamestnávateľovi. Proti uvedenému rozhodnutiu podal odvolanie zamestnávateľ, o ktorom rozhodla Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodnutím č. 11697-3/2019-BA zo dňa 15.05.2019 tak, že odvolanie zamestnávateľa: GAMEL, s.r.o., IČO: 46 548 122, Palárikova 76, 022 01 Čadca, podané proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca, č. 49113-1/2013-CA zo dňa 19.11.2013, vo veci vzniku povinného sociálneho poistenia zamestnanca pána: F. A., nar. XX.XX.XXXX, X. XX, XX-XXX E., X. J., zamietla v celom rozsahu a potvrdila napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca. Zamestnanec odvolanie v zákonom ustanovenej lehote nepodal.

4. Krajský súd citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 199 ods. 1, 3 SSP v spojení s § 177 ods. 1 SSP, s § 7 písm. a/ SSP, s § 97 SSP a s § 98 ods. 1, písm. g/ SSP, konštatoval, že žaloba žalobcu síce smeruje proti rozhodnutiu žalovaného, ktorým bolo rozhodnuté o riadnom opravnom prostriedku, avšak z obsahu napadnutého rozhodnutia mal súd preukázané, že odvolanie proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca č. 49113-1/2013-CA zo dňa 19.11.2013 podal len zamestnávateľ. Zamestnanec F. A., nar. XX.XX.XXXX (s ktorým v správnom konaní ako s účastníkom konali správne orgány) odvolanie nepodal.

5. Krajský súd poukázal na to, že pri skúmaní právomoci správny súd postupuje tak, že na základe žaloby vylúči, že nejde o žiadnu vec uvedenú v § 7 SSP. Uvedené ustanovenia vymedzujú negatívne procesné podmienky týkajúce sa predmetu prieskumu, ktoré správny súd skúma zo žaloby. Skúmanie procesných podmienok je súčasťou zásady oficiality a správny súd ho vykonáva z úradnej povinnosti. Správny súd musí overiť, či nenastala niektorá z týchto negatívnych procesných podmienok, nielen k

momentu začatia konania, ale počas celého konania. Procesné podmienky si preto overuje pred vyhlásením rozhodnutia. Krajský súd zdôraznil, že v správnom súdnictve platí v zmysle § 7 písm. a) SSP všeobecný princíp povinnosti vyčerpania riadnych opravných prostriedkov v administratívnom konaní. Vyčerpanie riadneho opravného prostriedku je procesnou podmienkou preskúmateľnosti konkrétneho správneho rozhodnutia v správnom súdnictve. Nesplnenie tejto procesnej podmienky vedie k odmietnutiu žaloby ako neprípustnej podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP.

6. Správny súd poukázom na preukázanú skutkovú okolnosť, že proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca č. 49113-1/2013-CA zo dňa 19.11.2013 žalobca odvolanie nepodal a zo žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného vyplýva, že bolo rozhodnuté len o odvolaní iného účastníka správneho konania, nie žalobcu (ale jeho zamestnávateľa), konštatoval, že žalobca nevyčerpal riadny opravný prostriedok, ktorého použitie umožňuje osobitný predpis (§ 7 písm. a) SSP).

7. Krajský súd vzhľadom k uvedenému dospel k záveru, že žaloba smeruje voči rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom súdneho prieskumu na základe žaloby takéhoto žalobcu podľa § 7 písm. a) SSP. Správny súd preto podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP žalobu ako neprípustnú odmietol.

8. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 170 písm. a) SSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak žaloba bola odmietnutá.

II.

Kasačná sťažnosť žalobcu

9. Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok (zrejme uznesenie) Krajského súdu v Žiline č.k. 29Sa 16/2020-39 zo dňa 21. júla 2020 a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. 11697-3/2019-BA zo dňa 15.05.2019, a aj predchádzajúce rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca, č. 49113-1/2013-CA zo dňa 19.11.2013 a vec vrátil Sociálnej poisťovni, pobočka Čadca na opätovné prešetrenie. Súčasne žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol vo veci samej a skonštatoval, že F. A. od 1.8.2012 do 28.2.2013 vzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti, ako zamestnancovi GAMEL, s.r.o., Palárikova 76, Čadca, IČO: 1003036221 (zrejme IČO: 46 548 122).

9.1. V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalobca namietal, že poľská inštitúcia nemá právoplatné rozhodnutia, že F. A. podlieha právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky od 1.8.2012 do 28.2.2013.

9.2. Výtýkal správne súdu nesprávne použitie čl. 288 a ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v súvislosti s čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii tým, že neboli uplatnené a tým, že rozhodnutie bolo vydané na základe vnútroštátnych predpisov, namiesto uplatnenia predpisov nariadení Európskej únie, ktorých obsah nemal byť v predmetnom rozsahu rozširovaný, upravovaný, ani doplňovaný.

9.3. Žalobca namietal hrubé porušenie hmotného práva, a to článku 45, 46 a 48 Zmluvy o fungovaní Európskej únie tým, že bol vykonaný ľubovoľný, odtrhnutý od judikatúry a zaväzujúci výklad princípu slobodného pohybu zamestnancov a ponímania zamestnanca a taktiež pravidlá rovnosti, aj keď doklady, ako aj vysvetlenia podané navrhovateľom zreteľne poukazujú na to, že je zamestnancom podľa zákonov Európskej únie.

9.4. Žalobca tiež namietal porušenie čl. 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia, ktoré malo vplyv na obsah napadnutého rozsudku tým, že bolo podporené stanovisko, že práca navrhovateľa mala marginálny charakter, kedy Zaklad Ubezpieczeń Społecznych, ako inštitúcia miesta bydliska nie je oprávnená posudzovať pracovnú dobu navrhovateľa vykonávanú na základe pracovnej zmluvy uzatvorenej so slovenským zamestnávateľom a v tejto záležitosti sa Sociálna poisťovňa vo vydaných rozhodnutiach,

ako aj prvostupňový súd vo svojom rozsudku podriadil napadnutému rozhodnutiu na základe vykonaného posúdenia prostredníctvom Zaklad Ubezpieczeń Społecznych, a opomenul argumentácie navrhovateľa týkajúce sa výmeru a charakteru jeho práce.

9.5. Žalobca ďalej namietal porušenie čl. 16 ods. 2, 3 a 4 v súvislosti s čl. 20 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo dňa 16. septembra 2009 a nariadenia (ES) č. 883/2004 vo veci koordinácie systémov sociálneho poistenia, ktoré má vplyv na obsah napadnutého rozsudku tým, že ostalo v platnosti rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ktoré bolo vydané v priebehu nevhodne uplatniteľnej procedúry príslušnej legislatívy, pretože Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca, ako aj Sociálna poisťovňa ústredie vydali rozhodnutia o vylúčení navrhovateľa z poistenia pred vydaním akéhokoľvek rozhodnutia prostredníctvom Zaklad Ubezpieczeń Społecznych, pričom iba v dôsledku správne uplatniteľnej procedúry určovania príslušnej legislatívy s prihliadnutím na čl. 16 in fine vykonávacieho nariadenia prostredníctvom inštitúcie podľa miesta bydliska Zaklad Ubezpieczeń Społecznych mohla inštitúcia podľa miesta výkonu práce (Sociálna poisťovňa) vydať rozhodnutie zo dňa 19.11.2013, č. 49113-1/2013-CA a následne 15.5.2019, č. 11697-3/2019-BA.

9.6. Žalobca ďalej vytýkal krajskému súdu porušenie čl. 6 a 16 vykonávacieho nariadenia, ktoré má vplyv na obsah napadnutého rozsudku tým, že bolo prostredníctvom Sociálnej poisťovne vydané rozhodnutie v oboch inštitúciách bez prijatia postupu dialógu a zmierovacieho konania, ktoré sú uvedené aj v článku 6 a 16 vykonávacieho nariadenia, ako aj v ustanoveniach Rozhodnutia č. A1 Správnej komisie zo dňa 12. júna 2009 o ustanovení dialógu a zmierovacieho konania v rozsahu platnosti dokumentov, určenia príslušnej legislatívy a poskytnutia dávok podľa základného nariadenia počas, kedy je v priebehu určovania príslušnej legislatívy pre poistenca potrebná spolupráca a porozumenie príslušných inštitúcií, za účelom splnenia všetkých práv, ktoré prislúchajú navrhovateľovi.

9.7. Žalobca záverom vytýkal krajskému súdu závažné porušenie hmotného práva, ktoré malo vplyv na obsah vydaného rozsudku, a to čl. 13 ods. 3 nariadenia č. 883/2004, v ktorom sa nachádza kolízna norma poukazujúca na legislatívu príslušnú vo veci sociálneho zabezpečenia osoby bežne realizujúcej činnosť ako zamestnanec a činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v rôznych členských krajinách, čím sa vylučuje možnosť určenia legislatívy príslušnej pre tento právny vzťah iným spôsobom, ako uvedený v norme o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia.

9.8. Záverom žalobca zdôraznil, že množstvo zákonných porušení na strane Krajského súdu v Žiline, ako aj Sociálnej poisťovne, ústredie a aj Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca podporujú žiadosť účastníka konania o zrušenie napadnutých rozhodnutí, predovšetkým z dôvodu prijatia vyššie uvedených rozhodnutí na základe chybných informácií od poľskej poisťovne Zaklad Ubezpieczeń Społecznych, ktorá je inštitúcia príslušná miestu bývania žalobcu a súčasne poskytnutá informácia, nie je právoplatným rozhodnutím.

III.

Vyjadrenie žalovanej ku kasačnej sťažnosti žalobcu

10. Kasačná sťažnosť žalobcu bola žalovanej doručená dňa 25.8.2020. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadrila tak, že nesúhlasila s dôvodmi, ktorými žalobca namietal nezákonnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Navrhovala, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

10.1. V dôvodoch vyjadrenia, poukazom na skutkové zistenia daného prípadu, žalovaná zdôraznila, že zamestnanec (žalobca) odvolanie proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca č. 49113-1/2013-CA zo dňa 19. novembra 2013 nepodal, Sociálna poisťovňa ústredie v rámci odvolacieho konania preskúmala rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca č. 49113-1/2013-CA zo dňa 19. novembra 2013, pričom odvolanie zamestnávateľa v celom rozsahu zamietla a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca zo dňa 19. novembra 2013 potvrdila rozhodnutím č. 11697-3/2019-BA zo dňa 15. mája 2019.

10.2. Žalovaná, citujúc právnu úpravu v ustanovení § 7 písm. a/ Správneho súdneho poriadku a právny záver vyslovený v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 99/2017 - 16 zo dňa 15. februára 2017, vyslovila názor, že žalobca v správnom konaní nevyužil všetky riadne opravné prostriedky tak, ako to ukladá § 7 písm. a/ SSP, a preto súd postupoval správne, keď predmetnú žalobu žalobcu odmietol. Žalovaná súčasne v plnom rozsahu sa stotožnila s rozhodnutím, ako aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia krajského súdu, považujúc ho za vecne správne.

10.3. Vo vzťahu k samotnej kasačnej sťažnosti žalobcu žalovaná mala za to, že je zmätočná a nezrozumiteľná. Poukázala na to, že žalobca sa odvoláva na skutočnosti, ktoré súd v napadnutom rozhodnutí nijakým spôsobom neuvádza, keď súd v odôvodnení rozhodnutia výlučne uvádza, že skúmal podmienky konania, ktoré však žalobca nespĺnil. Súčasne žalovaná poukázala na to, že žalobca sa vo svojej kasačnej sťažnosti žiadnym spôsobom nezaoberal skutočnosťami tvrdenými súdom a ani nepreukázal splnenie podmienok konania, z ktorého dôvodu považovala za nadbytočné sa k jednotlivým bodom kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadrovať, nakoľko v nijakom bode nekorešponujú s napadnutým rozhodnutím.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g) v spojení s § 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 453 ods. 2 SSP), v rozsahu kasačnej sťažnosti žalobcu, posudzujúc ju podľa obsahu neformálne, (§ 203 ods. 2 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), a dospel k záveru, že kasačnej sťažnosti žalobcu nie je možné priznať úspech.

12. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bolo uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 29Sa 16/2020-39 zo dňa 21. júla 2020, ktorým krajský súd podľa § 98 ods. 1 písm. g/, v spojení s § 7, písm. a/ SSP odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby správny súd rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. 11697-3/2019-BA zo dňa 15.05.2019, a aj predchádzajúce rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca, č. 49113-1/2013-CA zo dňa 19.11.2013 zrušil a vec vrátil Sociálnej poisťovni, pobočka Čadca na ďalšie konanie.

13. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého uznesenia správneho súdu kasačný súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu, na ktoré poukázal už krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, z ktorých dôvodov ich najvyšší súd neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

14. Predmetom preskúmacieho súdneho konania v danej veci bola žaloba žalobcu o preskúmanie a následne zrušenie rozhodnutia žalovaného správneho orgánu - Sociálna poisťovňa ústredie, č. 11697-3/2019-BA zo dňa 15.05.2019, ktorým rozhodnutím žalovaná podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. odvolanie zamestnávateľa žalobcu GAMEL, s.r.o., so sídlom v Čadci, Palárikova 76, IČO: 46 548 122, zamietla a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca, č. 49113-1/2013-CA zo dňa 19.11.2013 potvrdila. Uvedeným prvostupňovým rozhodnutím Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca rozhodla tak, že F. A. - žalobcovi, nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa GAMEL, s.r.o., od 1. augusta 2012 do 28. februára 2013 podľa slovenskej legislatívy.

15. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverenú právomoc a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom

právneho štátu zaručujúcim každej osobe, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu, ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi. Správny súd v správnom súdnictve poskytuje ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 SSP). Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania (§ 5 ods. 2 SSP). Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP). Správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy (§ 177 ods. 1 SSP).

16. Kasačný súd dáva tiež do pozornosti, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 199 a nasl. SSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. V súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v sociálnych veciach správny súd nie je viazaný rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ak žalobca je fyzickou osobou, ktorou namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. Správny súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy teda preskúmava, či orgán štátnej správy konal a rozhodol v súlade so zákonom, či v správnom konaní postupoval v súčinnosti s účastníkom konania, či sa vysporiadal s jeho námietkami a či na základe skutkových zistení na základe logického a rozumného uváženia ustálil správne svoj právny záver.

17. Kasačný súd zistil, že krajský súd v danej veci v procese súdneho prieskumu o žalobe žalobcu na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu náležite postupoval v súlade s procesnými pravidlami zákonodarcom nastolenými v prvej a tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku, keď pred vykonaním súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, napadnutého žalobou, skúmal splnenie zákonných procesných podmienok na konanie, dospievajúc k správnej závere, že v danom prípade nie sú splnené zákonné procesné podmienky prieskumu správnym súdom pre nedostatok právomoci súdu.

18. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti žalobcu vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom spisu, s námietkami žalobcu uvedenými v kasačnej sťažnosti a s prihľadnutím na § 461 SSP dospel k závere, že v zásade nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozhodnutia. Najvyšší súd považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti, na zdôraznenie správneho skutkového a právneho záveru správneho súdu uvádza nasledovné.

V.

Právne posúdenie kasačným súdom

19. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

20. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

21. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

22. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivец, musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Z citovanej právnej úpravy ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Mocenské orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

23. Podľa článku 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, sudy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; sudy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

24. Podľa § 2 ods. 1,2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

25. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

26. Podľa § 7 písm. a/ SSP, správne sudy nepreskúmajú právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená.

27. Podľa § 32, ods. 1, 2 SSP, účastníkmi konania sú žalobca, žalovaný a ďalší účastníci, ak tento zákon neustanovuje inak.

Žalovaným je orgán verejnej správy určený týmto zákonom, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Podľa § 97 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

29. Podľa § 98 ods. 1, písm. g/ SSP správny súd uznesením odmietne žalobu, ak je neprípustná.

30. Podľa § 178 ods. 1 SSP, žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

31. Podľa § 180 ods. 1 SSP, žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý rozhodol o riadnom opravnom prostriedku, ak je žalobcom fyzická osoba alebo právnická osoba. Ak osobitný predpis nepripúšťa riadny opravný prostriedok, žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý vydal rozhodnutie alebo opatrenie.

32. Podľa § 199 ods. 3 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

33. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

34. Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy Správneho súdneho poriadku procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady, aby mohol súd autoritatívne rozhodnúť vo veci samej a predstavujú také vlastnosti, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ správneho súdneho konania. Existencia a splnenie procesných podmienok sú predpokladom poskytnutia súdnej ochrany právam, alebo právom chráneným záujmom fyzickej / právnickej osoby v oblasti verejnej správy a v ďalších veciach ustanovených v SSP (§ 2 SSP). Procesné podmienky sa rozdeľujú do štyroch základných skupín, a to na procesné podmienky na strane správneho súdu (právomoc, príslušnosť), procesné podmienky na strane účastníka konania (procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, povinnosť zastúpenia, spôsobilosť byť zástupcom a procesné plnomocenstvo zástupcu účastníka konania), vecné procesné podmienky (existencia návrhu na začatie konania, splnenie poplatkovej povinnosti) a negatívne procesné podmienky (prekážka rozhodnutej veci - res iudicata, prekážka skôr začatého konania - litispendencia). V závislosti od následku na prebiehajúce správne súdne konanie sa procesné podmienky členia na odstrániteľné a neodstrániteľné. Ak súd zistí, že ide o neodstrániteľnú vadu konania, musí uznesením konanie odmietnuť (zastaviť). Ak ide o odstrániteľnú vadu konania, musí súd najskôr subsidiárne vyčerpať všetky procesné možnosti nápravy absencie tejto procesnej podmienky a až v prípade, ak by tieto možnosti nápravy nedostatku procesnej podmienky zlyhali, súd uznesením konanie zastaví.

35. Skutkové zistenia vyplývajúce z obsahu spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvorí administratívny spis žalovanej, v danej veci potvrdzujú, že Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca ako orgán príslušný podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod prvý zákona č. 461/2003 Z.z. v prvom stupni rozhodnutím č. 49113-1/2013-CA, zo dňa 19.11.2013 rozhodla tak, že pánovi: F. A., nar. XX.XX.XXXX, X. XX, XX-XXX E., X. J., nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa GAMEL, s.r.o., IČO: 46 548 122, Palárikova 76, 022 01 Čadca, od 01.08.2012 do 28.02.2013 podľa slovenskej legislatívy. Rozhodnutie bolo doručené zamestnancovi aj zamestnávateľovi. Proti uvedenému rozhodnutiu podal odvolanie zamestnávateľ GAMEL, s.r.o., o ktorom rozhodla Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodnutím č. 11697-3/2019-BA zo dňa 15.05.2019 tak, že odvolanie zamestnávateľa: GAMEL, s.r.o., podané proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca, č. 49113-1/2013-CA zo dňa 19.11.2013, vo veci vzniku povinného sociálneho poistenia zamestnanca pána: F. A., zamietla v celom rozsahu a potvrdila napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca. Zamestnanec F. A. (žalobca) odvolanie proti prvostupňovému správne rozhodnutiu (Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca) v zákonom ustanovenej lehote nepodal.

36. Vzhľadom na vyššie konštatované, pokiaľ krajský súd pristúpil k odmietnutiu žaloby podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP z dôvodu, že žaloba smeruje voči rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom súdneho prieskumu na základe žaloby takéhoto žalobcu podľa § 7 písm. a) SSP, ide o taký nedostatok procesnej

podmienky konania, ktorú nemožno odstrániť, a preto rozhodnutie krajského súdu je potrebné považovať za vecne správne, vychádzajúce zo správneho právneho posúdenia veci, a teda za súladné so zákonom.

37. Z uvedených dôvodov vychádzajúc z právnej úpravy citovanej vyššie a skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu kasačný súd vyhodnotil ako nedôvodné námietky žalobcu, ktorými však žalobca jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom neuviedol dôvody, pre ktoré považoval napadnuté rozhodnutie krajského súdu za nezákonné, keď kasačný súd posudzoval kasačnú sťažnosť žalobcu podľa obsahu vzhľadom na charakter preskúmvanej sociálnej veci. Z týchto dôvodov potom najvyšší súd kasačnú sťažnosť žalobcu podanú proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

38. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, nepriznal právo na ich náhradu (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému náhradu trov tohto konania nepriznal z dôvodu, že nezistil dôvody ustanovené v právnej úprave § 168 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP.

39. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.